

Pedagogisch beleidsplan Voorschoolse Opvang van kinderdagverblijf Zonnelicht

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
Algemene doelstelling.....	1
Visie en uitgangspunten.....	2
Ontwikkeling.....	3
Begeleiding.....	4
Zorg.....	6
De VSO leerkracht.....	8
Algemene punten.....	13

Inleiding

De voorschoolse opvang (VSO) van kinderdagverblijf Zonnelicht bevindt zich in het lokaal van de BSO groep Smaragd van kinderdagverblijf Zonnelicht (Waalstraat 50).

Kinderen van 4 tot en met 12 jaar kunnen in de VSO groep vijf dagen in de week, van 7.30 uur tot 8.30 uur, komen spelen. Voor aanvang van de schooldag worden de kinderen door de leerkracht(en) naar school gebracht. Kinderen van KC Aan de Oosterplas en van basisschool de Driestroom kunnen gebruik maken van de voorschoolse opvang.

Het accent binnen de VSO ligt op het vrij kunnen spelen in een sfeervolle en ontspannen omgeving, zodat kinderen op een ontspannen en geconcentreerde manier aan de schooldag kunnen beginnen.

Algemene doelstelling

De algemene doelstelling van de VSO groep is te splitsen in een aantal deeldoelstellingen. Deze deeldoelstellingen kunnen in twee groepen worden ingedeeld:

Basisfunctie

- Het bieden van een sfeervolle en veilige omgeving waarin kinderen op een ontspannen manier voor schooltijd kunnen spelen.
- Het bieden van ontplooiingsmogelijkheden aan de kinderen: het ik-gevoel van de kinderen wordt aangesproken op de verschillende ontwikkelingsniveaus: lichaam, zintuigen, intellect, creativiteit, intuïtie (moraliteit) en zelfbewustzijn daar waar dit in situaties met kinderen aan de orde is.

Plusfunctie

- Het vroegtijdig signaleren en onderkennen van eventuele ontwikkeling belemmerende factoren.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	1

Visie en uitgangspunten

Ruimte voor spel en spelen

Spel biedt de ruimte waarin het kind zijn eigenheid, zelfvertrouwen, fysieke basisvaardigheden en kwaliteiten kan ontwikkelen. Ruimte voor spel en spelen is aandachtspunt. Het plezier beleven aan het spel is hierbij een voorwaarde.

Vrije keuze

Het kind kan zelf kiezen met welke kinderen en met welk materiaal het wil spelen. Kinderen kunnen tijdens het vrije spel op eigen initiatief, naar eigen behoefte ingaan op hun spelbehoefte, zij kunnen zelf hun spelmateriaal en activiteiten inrichten.

Veilige en sfeervolle omgeving

De sfeer in de VSO groep wordt hoofdzakelijk bepaald door de leerkrachten, maar wordt mede ingekleurd door de inbreng van de kinderen, als elk uniek individu maar ook als groep.

De voorwaarden voor het scheppen van een positief en goed klimaat zijn:

- Een goede werksfeer onder de leiding, die emotioneel ondersteunend is.
- Goede relatie tussen leerkracht en ouder.
- Liefdevol contact tussen leerkracht en kind.
- Een uitdagende omgeving om zich in te ontwikkelen.
- Het zorgen voor ritme en regelmaat in het programma.
- Leerkrachten zorgen voor een sfeer van gezamenlijkheid: een gemeenschap waarin kinderen samen spelen, samen leren, samen zorgen en samen kunnen vieren. Een fijne sfeer verhoogt het gevoel van veiligheid en geborgenheid bij kinderen. Het schept vertrouwen en een gevoel van vrijheid waardoor het kind zich optimaal kan ontwikkelen.
- Het klimaat dient dusdanig te zijn dat elk kind de individuele ruimte ervaart om zich in eigen tempo, naar eigen interesse en op eigen wijze te ontplooien.
- Een aangename rustige en esthetisch verzorgde omgeving zal het kind mede aanzetten tot geconcentreerd werken.
- In een ontspannen omgeving komt het kind het beste tot zijn leerproces.

Eigenheid; mogen zijn wie je bent, op je eigen unieke wijze.

Kinderen worden gestimuleerd om met hun eigen belevingswereld naar buiten te komen en om te vertrouwen op hun onderscheidingsvermogen. Met je onderscheidingsvermogen zie en voel je wat zuiver en waarachtig is. Door het ontwikkelen van dit onderscheidingsvermogen kunnen kinderen op eigen benen staan en een bijdrage leveren aan hun omgeving op hun eigen manier. De leerkrachten begeleiden de kinderen daarom authentiek; de leerkracht ziet de eigenheid in de kinderen en schept de voorwaarden voor de kinderen om zich van hun eigenheid bewust te worden. Het 'ik'-bewustzijn van de kinderen wordt hierdoor aangesproken en bevestigd.

De kinderen ontdekken zichzelf op lichamelijk, zintuiglijk, intellectueel, creatief en intuïtief gebied en ontwikkelen hiermee eigenwaarde en zelfvertrouwen. Zorg voor jezelf is essentieel om er ook voor de ander te kunnen zijn.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	2

Gevoel voor moraliteit

Het ontwikkelen van morele kracht in het kind maakt een belangrijk deel uit van de opvoeding. Het ontwikkelen van waarden en normen is een proces waar kinderen veel kracht uit putten. Later zal deze kracht, wanneer deze tot rijping is gekomen, het kind de impulsen geven om vanuit idealistische motieven te handelen. Met een gezonde morele fundering wordt het kind ook minder kwetsbaar voor negatieve invloeden van buitenaf. Deze fundering geeft vorm aan zijn psychische gesteldheid en duidelijkheid aan zijn omgang met de buitenwereld.

De VSO groep van kinderdagverblijf Zonnelicht gaat ervan uit dat ieder mens beschikt over een gevoel voor moraliteit en dat bevestiging, inspiratie en liefde de belangrijkste aspecten zijn waardoor een kind zichzelf bewust kan worden van zijn eigen gevoel van moraliteit. Er wordt vertrouwen gegeven aan het eigen onderscheidingsvermogen van de kinderen en in dialoog wordt zorgvuldig omgegaan met gevoelens van oprechtheid. Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de persoon en het gedrag van het kind.

Momenten van onrecht, ruzie of irritatie in de groep worden aangegrepen om duidelijkheid te scheppen in de omgangsvormen die er op dat moment zijn, zodat kinderen zich begrepen en gesteund kunnen voelen in hun ontwikkeling op sociaal, emotioneel en liefdevol gebied. De leerkracht neemt hierbij een voorbeeldfunctie in naar de kinderen toe.

Ontwikkeling

De begeleiding van het kind is gericht op de holistische ontwikkeling van het kind. De holistische ontwikkeling houdt het proces in waarin een kind in de loop van zijn ontwikkeling bewust wordt van de verschillende ontwikkelingsniveaus in zichzelf. Begeleiding vindt plaats naar aanleiding van de vrije keuze van het kind voor een bepaalde ontwikkelingsactiviteit of naar aanleiding van de observatie van de leerkracht van het kind. Voorop staat het doel het kind een ontspannen omgeving te bieden waarin het vrij kan spelen.

De ontwikkelingsniveaus

Lichaam: grove en fijne motoriek.

Zintuigen: de ontwikkeling van de zintuigen waardoor het kind leert aandachtig te zijn, zich te concentreren. Zintuigenspelletjes zijn hierop van toepassing.

Intellect: puzzelen, denkspelletjes, raadsels oplossen, etc.

Creativiteit: tekenen en andere vormen van beeldend werken (daar waar mogelijk in de korte tijd van de VSO).

Intuïtie: aanspreken van gevoel van moraliteit en contact tussen kinderen onderling begeleiden

Zelfbewustzijn: kind erkennen in wat het aandraagt, kwaliteiten zien en bevestigen, kind begeleiden om dichter bij zichzelf te komen.

Het programma:

7.30 uur: De kinderen worden door de ouders gebracht.

7.30 uur: Vrij spel onder begeleiding van de leerkracht(en).

8.10 uur: Opruimtijd voor de kinderen van de Driestroom.

8.15 uur: De kinderen van de Driestroom worden naar school gebracht.

8.15 uur: Opruimtijd voor de kinderen van KC Aan de Oosterplas.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	3

8.25 uur: De kleuters van KC Aan de Oosterplas worden naar de klassen gebracht. De oudere kinderen van KC Aan de Oosterplas kunnen binnendoor zelfstandig naar school lopen*

*Het zelfstandig naar school lopen en ook het zelfstandig buiten spelen op het speelplein is altijd met toestemming van ouders. Hiervoor zijn toestemmingsformulieren opgesteld.

Begeleiding

Indien we ervan uit gaan dat het kind alle mogelijkheden in zich heeft om te groeien naar een verantwoordelijk, zelfbewust, hoopvol, meevoelend en creatief persoon die de maatschappij iets te bieden heeft, is het de taak en de uitdaging van de leerkracht om deze naar buiten te leiden. Het programma dient de kinderen de mogelijkheid te bieden om:

- hun eigen interesses te volgen en initiatief te nemen
- activiteiten te kunnen ondernemen die aansluiten bij hun interesse
- te kunnen experimenteren met hun creatieve mogelijkheden
- zichzelf uit te drukken vanuit hun hart

De VSO groep wil kinderen in het samen zijn met elkaar een rijke, uitdagende omgeving bieden, waarin zij het vrije spel naar eigen inzicht en interesse kunnen vormgeven.

Ouders en leerkrachten kunnen vaak kwaliteiten in kinderen zien die specifiek zijn voor dat unieke kind. Een kind wordt zichzelf echter vaak pas bewust van deze kwaliteiten, wanneer het deze ten toon spreidt en de reflectie van anderen hierop ervaart. Een sfeer van fijngevoeligheid en positieve ondersteuning geven een kind de gelegenheid om met zijn subtielere gevoelens naar buiten te komen. Het zijn vaak deze fijngevoelige kwaliteiten, zoals vertrouwen, invoelingsvermogen, nederigheid, vrijgevigheid en onbaatzuchtigheid, die het kind in zijn menszijn bevestigen. De leerkrachten krijgen training in het aanspreken van het zelfbewustzijn van kinderen aan te spreken.

De voertaal binnen de VSO groep van kinderdagverblijf Zonnelicht is Nederlands.

Sfeer, inrichting en speelgoed

Er wordt door de leerkracht gezorgd voor een gezellige en uitdagende speelomgeving. In het lokaal is een kast met knutselmateriaal aanwezig. Tevens is er een kast met spelletjes en zijn er diverse boeken die door de kinderen gelezen kunnen worden.

De versiering van het lokaal is seizoensgebonden en daar waar mogelijk wordt er gebruik gemaakt van natuurlijke materialen.

Zelfdiscipline

In verband met de ontwikkeling van zelfdiscipline van de kinderen zijn de volgende zaken geformuleerd:

- Voorwaarde voor het ontwikkelen van zelfdiscipline is dat er een liefdevolle band is tussen kind en leerkracht.
- Herhalen en consequent zijn.
- Het creëren van de gewoonte te zorgen voor omgeving, planten, dieren en anderen.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	4

- Het aanspreken van het gevoel voor zelfdiscipline in het kind, door samen te genieten van een opgeruimd klaslokaal, schone handen, een gesorteerde speelhoek, een eigen plekje voor de schoenen of eigen spulletjes.
- Het doel van het ontwikkelen van zelfdiscipline in het kind is een harmonieuze en verzorgde omgeving in de school te creëren.

Observatie

Observatie is een dagelijks onderdeel van het werk van een leerkracht. Aan de hand van observatieformulieren worden alle kinderen in de VSO groep van kinderdagverblijf Zonnelicht één maal per jaar geobserveerd. Al naar gelang de behoefte zijn er 'Tien-minuten gesprekjes' met de ouders door de mentor van het kind (zie de paragraaf over 'Mentorschap' hieronder).

Binnen het kindvolgsysteem wordt gewerkt met de volgende formulieren:

- observatieformulier
- ontwikkelings-volg-verslag
- oudergespreksformulier
- plan van aanpak (voor zorgkinderen, zie verderop in dit pedagogisch beleidsplan)

De wenperiode

Voor de start bij de VSO groep wordt aan de ouders gevraagd of zij een keer samen met hun kind bij de VSO groep willen komen kijken. Tevens wordt er een afspraak voor een intakegesprek gemaakt. Op deze momenten wordt informatie gegeven over de gang van zaken bij de VSO groep en wordt de ouders gevraagd om informatie te geven die van belang is voor de begeleiding en verzorging van hun kind.

In de loop van de periode dat het kind naar de VSO groep komt zal het kind de leerkrachten, de kinderen en de ruimte steeds beter leren kennen. Na ongeveer zes weken wordt aan de ouders gevraagd hoe zij de periode tot dan toe voor hun kind hebben ervaren.

Mentorschap

Eén van de maatregelen uit de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang, dat per januari 2018 is ingegaan, is dat elk kind een mentor krijgt.

Binnen Zonnelicht is dit altijd een vast gezicht van het kind. De mentor observeert (de ontwikkeling van) het kind en draagt er zorg voor dat het kind de begeleiding die krijgt die het gezien zijn ontwikkeling nodig heeft. De mentor bespreekt de ontwikkeling van het kind met de ouders gedurende overdracht momenten en tijdens eventuele oudergesprekken. Zij is de eerste aanspreekpersoon voor ouders en collega's betreffende informatie die het kind aangaat.

De mentor voert indien wenselijk gesprekken met de ouders.

De mentor draagt zorg voor het op een juiste manier verwerken van de gegevens van het kind in het kind-volg-systeem. Waar mogelijk begeleidt de mentor kinderen en ouders tijdens eventuele wenaafspraken.

De leerkrachten op de groep dragen zorg voor de indeling van de kinderen met betrekking tot het mentorschap. De verdeling van de kinderen is schriftelijk vastgelegd en de ouders zijn op de hoogte van wie mentor is van hun kind.

Tijdens de intake of de wenaafpraak wordt aan nieuwe ouders mondeling aangegeven wie de mentor wordt van het kind, inclusief uitleg hierover.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	5

Het mentorschap is geen star gegeven. Als de situatie er naar vraagt dat een andere leerkracht dan de mentor een gesprek voert met de ouders bijvoorbeeld, dan is dit mogelijk. Alle leerkrachten op de groep blijven de kinderen in hun ontwikkeling volgen. Tevens kunnen alle leerkrachten informatie ontvangen van ouders aan het begin van de voorschoolse opvang.

Indien de mentor (langere tijd) ziek of afwezig is, dan wordt het mentorschap overgedragen aan de vaste invalkracht voor die periode. De ouders van de betreffende kinderen, worden met een persoonlijk bericht op de hoogte gesteld dat de vaste invalkracht (tijdelijk) de nieuwe mentor is van hun kind.

Wanneer een mentor stopt met het werken bij Zonnelicht, dan wordt de vervangende leerkracht de nieuwe mentor van het kind. In een persoonlijk bericht wordt aan de ouders aangegeven wanneer het dienstverband stopt en wie de nieuwe leerkracht is. Aan de betreffende ouders wordt hierbij aangegeven dat de vervangende leerkracht, de nieuwe mentor is van het kind.

Zorg

Inleiding

Zorgen voor mensen, planten en dieren en de omgeving is een wezenlijk aspect in de ontwikkeling van een mens. De zorg die we binnen de VSO groep van kinderdagverblijf Zonnelicht beogen, is dan ook een zorg die op een natuurlijke wijze vanuit het hart van de leerkracht vloeit. Het gevoel van één zijn met elkaar vervult ons en geeft ons ook het gevoel deel van een groter geheel te zijn.

De zorg binnen het de VSO groep van kinderdagverblijf Zonnelicht wordt afgestemd op de behoeftes van de kinderen. De zorg voor het individu is altijd persoonlijk; ieder kind wordt als uniek wezen beschouwd.

De kwaliteit van de zorg wordt bepaald door het vermogen van de leerkracht om bij het kind te zien, wat de werkelijke behoefte is op een bepaald moment.

Observatie speelt een belangrijke rol in het zorgplan. De intuïtie van de leerkracht bepaalt, afhankelijk van tijd, plaats en persoon, de begeleiding naar het kind toe. Het doel hierbij is o.a. om kinderen naar meer zelfbeheersing en innerlijke tevredenheid te brengen.

Er zijn duidelijke afspraken gemaakt binnen de instelling over hoe de zorg geregeld is, welke normen er gehanteerd worden op het gebied van veiligheid, hygiëne, schoonmaak etc. Deze afspraken worden regelmatig besproken in het team en kunnen dus ook veranderen. Om een inzicht te geven in de afspraken met betrekking tot de protocollen die er zijn, zijn deze in dit zorgplan toegevoegd. Het zou te ver gaan om alle details met betrekking tot de zorg hier te vermelden. U kunt meer informatie hierover opvragen bij onze pedagogisch beleidsmedewerker.

Extra aandacht

Omdat er individueel gekeken wordt naar elk kind, krijgt elk kind de begeleiding in de ontwikkeling die het nodig heeft. De leerkracht observeert en signaleert welke kinderen er extra aandacht nodig hebben en met betrekking tot welk(e) ontwikkelingsniveau(s). De leerkracht (mentor) stelt de ouders op de hoogte, informeert naar andere inspanningen met betrekking tot de verbetering van de ontwikkeling en bekijkt samen met de ouders waarin zij kunnen samenwerken. De leerkracht geeft gerichte begeleiding aan het kind binnen de eigen groep. Het is te verwachten dat na een bepaalde periode, het aandachtspunt van ontwikkeling is ingehaald en extra begeleiding hiervoor niet meer nodig is.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	6

Extra zorg/ kinderen met een speciale behoefte

(Daar waar 'leerkracht' staat, kan ook 'mentor' gelezen worden):

Het kan zijn dat er meer nodig is om het kind optimaal te begeleiden.

De leerkracht observeert, signaleert en registreert welke kinderen extra zorg nodig hebben binnen de eigen groep. Bij twijfel overlegt de leerkracht met collega's van de eigen groep en met de zorgcoördinator. De leerkracht formuleert een duidelijke zorgvraag.

De leerkracht gaat in gesprek met de ouders om te bespreken of ouders de zorgvraag herkennen en hoe het thuis en op school gaat met het kind. De leerkracht kan beslissen om een uitgebreidere observatie uit te voeren om gericht te kunnen kijken wat het kind in de begeleiding nodig heeft. Dit gebeurt in overleg met ouders en collega's. Afhankelijk van de situatie wordt deze observatie gedaan door de leerkracht zelf, door een andere leerkracht of door de zorgcoördinator van Zonnelicht.

Er wordt met de ouders een gezamenlijk plan van aanpak gemaakt. De begeleiding van het kind thuis en binnen de VSO groep wordt op elkaar afgestemd. Ouders en leerkrachten ondersteunen elkaar door informatie, ervaringen en adviezen uit te wisselen. Een goede en open communicatie is hierbij van wezenlijk belang. Regelmatig vinden er gesprekken tussen de leerkracht en de ouders plaats om de ontwikkeling en de begeleiding van het kind te bespreken.

Na een afgesproken periode wordt geëvalueerd hoe het met het kind gaat en of de wijze van begeleiding mogelijk aangepast dient te worden.

De zorgcoördinator is op de hoogte van de hulpverlenende instanties naar wie er door kan worden verwezen (sociale kaart) en bespreekt dit zo nodig met de leerkracht of met de betreffende ouder. De leerkracht of de zorgcoördinator verwijst de ouder door. De ouder neemt zelf contact op met de betreffende instantie. De leerkracht en de zorgcoördinator houden elkaar op de hoogte van de instanties naar wie zij de ouders hebben doorverwezen.

Het kan zijn dat kinderen (tijdelijk) medicijnen moeten krijgen toegediend. Hiervoor wordt met de ouders een overeenkomst medicijngebruik ingevuld en ondertekend.

- ★ Er is een protocol 'Procedure ontwikkeling voor aandachtskinderen' over de begeleiding van kinderen die op een of meerdere ontwikkelingsniveaus extra aandacht nodig hebben.
- ★ Er is een protocol 'Procedure ontwikkeling voor zorgkinderen' over begeleiding van kinderen die op een of meerdere ontwikkelingsniveaus extra zorg nodig hebben.
- ★ Het 'Beleid zorgcoördinatie' beschrijft hoe de zorg voor kinderen met een speciale behoefte georganiseerd is binnen kinderdagverblijf Zonnelicht.
- ★ Observaties worden gedaan door de leerkracht aan de hand van het observatieformulier en het ontwikkelings-volg-verslag.
- ★ In Zonnelicht is er een pedagogisch beleidsmedewerker aanwezig die de leerkrachten ondersteunt in het begeleiden van kinderen die extra aandacht behoeven op een of meerdere ontwikkelingsniveaus middels begeleiding op de werkvloer.
- ★ In Zonnelicht is een zorgcoördinator aanwezig die de leerkrachten ondersteunt in het begeleiden van kinderen met een speciale behoefte (zorg) middels individuele gesprekken. Tevens geeft de zorgcoördinator aan de leerkrachten training over signaleren en doorverwijzen. De zorgcoördinator heeft een adviesfunctie naar leerkrachten toe met betrekking tot signaleren en doorverwijzen.
- ★ Er is een 'Meldcode kindermishandeling' aanwezig.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	7

- ★ In de training van de leerkrachten en in de teamvergadering zijn ‘het signaleren van eventuele ontwikkeling belemmerende factoren’ en de ‘Meldcode kindermishandeling’ terugkerende onderwerpen.

Veiligheid

In verband met de veiligheid van de kinderen die binnen de instelling verblijven, zijn de volgende zaken geregeld:

- ★ Er is een veiligheids- en gezondheidsbeleid, waarin beschreven staat hoe mogelijke risicovolle situaties worden ondervangen; de werkwijze is beschreven over hoe risico's in kaart worden gebracht en hoe hier in de praktijksituatie op wordt ingespeeld. Het is een duidelijke handleiding voor de te voeren handelingen en maatregelen die nodig zijn. In de praktijk wordt door de leerkrachten gehandeld naar de beschreven regels en afspraken zoals deze beschreven staan in het beleid veiligheid en gezondheid.
Om de actualiteit van het veiligheids- en gezondheidsbeleid te garanderen wordt de praktijksituatie elke twee weken besproken tijdens het groepsoverleg van de buitenschoolse opvang. Dit is een vast agendapunt. Jaarlijks wordt door de desbetreffende groepen het huidige veiligheids- en gezondheidsbeleid geëvalueerd en de daarin te verbeteren punten met bijbehorende acties besproken. De uitkomst van de evaluatie worden tijdens de algemene teamvergadering besproken.
- ★ Er is een goed calamiteitenbeleid.
- ★ Er zijn afspraken over toezicht en vermissing van kinderen (protocol Vermissing).
- ★ Buiten de breng- en haaltijden worden mensen alleen binnengelaten op afspraak. Slechts alleen wanneer deze afspraken zijn geverifieerd bij de dagelijkse leiding.
- ★ De ruimtes zijn op een dusdanige manier ingericht dat ze kindvriendelijk zijn.
- ★ De materialen die gebruikt worden zijn zoveel mogelijk van natuurlijke aard.
- ★ Er zijn geen gevaarlijke stoffen of schoonmaakmiddelen voor kinderen bereikbaar; deze stoffen zijn opgeborgen achter slot en grendel.
- ★ De leerkrachten mogen de kinderen niet alleen laten zonder toezicht, mits zij hiervoor toestemming hebben van de ouders. Hiervoor wordt met de ouders een toestemmingsformulier opgesteld.
- ★ De leerkracht telt het aantal kinderen en vult de kinderen in op de presentielijst van de groep.
- ★ Er is altijd een achterwacht binnen kinderdagverblijf Zonnelicht.
- ★ Er is altijd op elke locatie een medewerker met een gecertificeerd Kinder-EHBO aanwezig.
- ★ Er is een passende aansprakelijkheid en ongevallenverzekering afgesloten voor zowel het personeel als de kinderen. De leerkrachten krijgen bij aanvang van hun dienstverband tijdens hun inwerkperiode begeleiding om de regels m.b.t. de veiligheid en hygiëne te leren.
- ★ Wanneer er aangescherpte maatregelen nodig zijn met betrekking tot Covid-19 of andere omstandigheden, dan wordt een preventief gezondheidsprotocol gevolgd.

De VSO-leerkracht

Kwaliteiten van de leerkracht

- ★ Kennis van ontwikkeling
- ★ Visie
- ★ Op de hoogte zijn van de gebruikte methodes

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	8

- ★ Bewust zijn van eigen handelen
- ★ Kunnen reflecteren
- ★ Goed kunnen communiceren
- ★ De CAO-Welzijn is op alle leerkrachten van toepassing.
- ★ Training en coaching

Met betrekking tot de kinderen:

De leerkracht:

- ★ heeft een pro-actieve integere houding; de leerkracht benadert de kinderen liefdevol met het oog op ontwikkeling
- ★ gaat in het contact met de kinderen uit van empathie, integriteit en waardering. De leerkracht heeft empathie voor de beleving en de gevoelens van de kinderen.
- ★ gaat uit van het begeleiden in vertrouwen; zij stemt af op de behoeften van de kinderen en creëert een veilige sfeer waarin kinderen hun eigen innerlijke motivatie kunnen volgen.
- ★ sluit haar taalgebruik aan bij de beleving en het begrip van de kinderen.
- ★ sluit aan bij de ervaringen en de persoonlijke emoties van de kinderen.
- ★ spreekt binnen het ontwikkelingsprogramma het gevoel van de kinderen aan.
- ★ gaat in de begeleiding van de kinderen uit van tijd, plaats en persoon.
- ★ is zich bewust van haar voorbeeldfunctie naar de kinderen toe en zet deze in ten dienste van de ontwikkeling van de kinderen.

Met betrekking tot het materiaal:

De leerkracht:

- ★ zorgt ervoor dat de omgeving er aantrekkelijk en uitnodigend uitziet, zowel in het lokaal als buiten het lokaal.
- ★ zorgt ervoor dat alle middelen compleet en heel zijn
- ★ biedt een uitdagende omgeving met materialen en activiteiten die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van het kind
- ★ zorgt ervoor dat de omgeving schoon is
- ★ zorgt ervoor dat de omgeving aansluit bij de behoeften van de kinderen

Met betrekking tot de sfeer

Door de warme en open houding van de leerkracht en de betrokkenheid van de leerkracht naar het kind toe, voelen de kinderen zich al snel op hun gemak in de groep. Er is een positieve sfeer waarin duidelijk wordt aangegeven wat de afspraken zijn en wat er van de kinderen verwacht wordt.

- ★ Er wordt gezorgd voor een goede (warme) sfeer in de groep
- ★ Er wordt gezorgd voor een vertrouwelijke sfeer met het kind
- ★ Er wordt gezorgd voor rust in de onmiddellijke nabijheid van het kind.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	9

Communicatie van de leerkracht m.b.t. het contact met de ouders

Er is een open houding naar ouders. Er zijn verschillende contactmomenten waarin informatieoverdracht plaatsvindt:

- ★ Brengcontact: dagelijkse contacten om informatie over het kind uit te wisselen. De leerkracht heeft als taak alle ouders regelmatig even te spreken tijdens het brengen.
- ★ Indien wenselijk worden huisbezoeken afgelegd om de relatie met de ouders te verstevigen.
- ★ Bij inschrijving en start van het kind in de groep is er ruime aandacht voor kennismaking en informatie-uitwisseling met betrekking tot het kind.

Beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers

Binnen Zonnelicht werken beroepskrachten in opleiding via de Beroepsbegeleidende leerweg (BBL) en stagiaires via de Beroepsopleidende Leerweg (BOL). De beroepskrachten in opleiding BOL staan boventallig op de groep. De beroepskrachten in opleiding BBL staan, afhankelijk van hoever zij in hun opleiding zijn, voor een bepaald percentage per week tallig op de groep. Naarmate zij verder in hun opleiding komen en naarmate zij kwaliteiten hebben ontwikkeld in eerdere werkervaring, wordt de tallige inzetbaarheid groter.

Op dit moment zijn er geen vrijwilligers in de VSO aanwezig.

De begeleiding van beroepskrachten in opleiding en stagiaires

De beroepskrachten in opleiding (BBL) en stagiaires worden gedurende de stageperiode begeleid door de werkbegeleider. Dit is de vaste leerkracht van de groep waar de beroepskracht in opleiding werkt of waar de stagiaire stage loopt. De werkbegeleider zorgt ervoor dat de beroepskracht in opleiding of de stagiaire werkt binnen de uitgangspunten van Zonnelicht. Er is aandacht voor de noodzakelijke leerpunten van de beroepskracht in opleiding en van de stagiaire. De stagiaire staat boventallig op de groep.

De taken van de werkbegeleider zijn:

- Werkt samen met de stagiaire op een groep en begeleidt de stagiaire tijdens de stage.
- Instrueert en begeleidt de stagiaire bij de vorming van een visie op/over opvoeding en ontwikkeling.
- Weet aan welke doelen en met welke opdrachten de leerling bezig is en weet wat er van een leerling verwacht wordt als deze een opdracht uitvoert, zodat er gericht geobserveerd en beoordeeld kan worden.
- Observeert het handelen van de stagiaire en geeft opbouwende feedback.
- Schrijft gedurende de stage relevante, correcte zaken op met feedback.
- Voert minimaal om de twee weken een kort evaluatie gesprekje.
- Bewerkstelligt een zo optimaal mogelijke koppeling tussen theorie en praktijk.
- Evalueert de stand van zaken tussentijds met de praktijkopleider.
- Zorgt ervoor dat de stagiaire op de hoogte is van dit stagebeleid.
- Koopt een kleine attentie voor de stagiaire aan het einde van zijn stageperiode.

Een werkbegeleider wordt verzocht de begeleiding zoveel mogelijk tijdens de werkuren te doen. Er is op rustige momenten op de groep tijd om stagiaires te begeleiden.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	10

De andere vaste leerkracht van de groep ondersteunt de werkbegeleider en kijkt, luistert en ondersteunt mee tijdens het leerproces van de BOL stagiaire. Dit koppelt zij terug naar de werkbegeleider.

De beroepskrachten in opleiding en de stagiaires worden tevens begeleid door de praktijkopleider.

De taken van de praktijkopleider zijn:

- Voert het kennismakingsgesprek met de stagiaire en geeft een rondleiding.
- Verstrekt informatie aan de stagiaire bij de start van de stage.
- Verzorgt de administratie (VOG en POK).
- Informeert de werkbegeleider over de begeleidingsstructuur.
- Voert een keer in de 2 à 3 weken een individueel begeleidingsgesprek met de stagiaire.
- Doet de verslaglegging.
- Is aanwezig bij werkveldbijeenkomsten.
- Leidt de gesprekken bij stagebezoeken door school.
- Inventariseert de beschikbaarheid van stages bij scholen.
- Draagt zorg voor de communicatie met de scholen.
- Examineert.

Alle beroepskrachten in opleiding en stagiaires zijn op de hoogte van de visie en de werkwijze van Zonnelicht. Bij aanvang van het werk/ de stage hebben zij het pedagogisch beleid, de protocollen en de RIE gelezen.

De beroepskracht in opleiding BBL

Vanaf de start van het leer-werktraject voert de beroepskracht in opleiding BBL alle taken uit die een startend pedagogisch medewerker in Zonnelicht ook uitvoert. Met de tijd groeit zij in haar functie en neemt zij meer verantwoordelijkheden op zich (bijvoorbeeld het organiseren van een ouderavond).

De beroepskracht in opleiding wordt naast de werkbegeleiding en de stagebegeleiding meegenomen in de cyclus van begeleiding en training die pedagogisch medewerkers ontvangen in Zonnelicht. Deze cyclus start eenmalig met de inwerkgesprekken en drie trainingen die gericht zijn op de manier van werken en begeleiden in Zonnelicht. Vervolgens vinden er jaarlijks een functioneringsgesprek en een beoordelingsgesprek plaats en ontvangen zij pedagogische coaching op de werkvloer en diverse trainingen gedurende het jaar. Op deze manier ontvangen de beroepskrachten in opleiding de informatie en de begeleiding die zij nodig hebben vanaf de start over de uitvoering van het ontwikkelingsprogramma, de begeleiding en de verzorging van de kinderen en het samenwerken met ouders. Vanaf de start wordt hierin de manier van werken en begeleiden van Zonnelicht meegenomen. Uitgangspunten zijn hierbij dat kinderen de ruimte en veiligheid ervaren om zichzelf te kunnen zijn en te kunnen spelen en ontdekken, dat zij uitdagende ontwikkelingsactiviteiten krijgen op niveau en liefdevolle begeleiding ontvangen. De pedagogisch beleidsmedewerkers/ coaches begeleiden de beroepskrachten in opleiding middels coaching op de werkvloer op deze aspecten. In de eerste periode is deze coaching intensiever, hierna wordt de begeleiding afgestemd op de behoefte aan ondersteuning en begeleiding van de coach.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	11

De stagiaire (BOL)

Taken van BOL stagiaires zijn zoals in de functie- omschrijving van de leerkracht. In de beginfase oriënteert de stagiaire zich en zij werkt toe naar zelfstandig functioneren. De eindverantwoording blijft echter voor de dienstdoende leerkrachten.

1e jaar: Oriënteringsfase

2e jaar: Deelnemen en assisteren bij activiteiten

3e jaar: Zelfstandig functioneren

Afhankelijk van haar kennis en verworven competenties participeert de BOL stagiaire min of meer zelfstandig met betrekking tot verzorgende, begeleidende, huishoudelijke en organisatorische taken gedurende de dag. Dit gebeurt altijd onder toezicht van de vaste leerkrachten.

Wat mag een BOL stagiaire niet:

- Alleen met kinderen naar buiten;
- Alleen met kinderen op de groep;
- Kinderen temperen;
- De groep alleen afsluiten of openen;
- Alleen een kind verschonen. Dit mag alleen onder toezicht en begeleiding van een leerkracht.
- Medicijnen toedienen, of hiervoor verantwoordelijk gesteld worden;
- Overdracht naar ouders, dit alleen in overleg met de werkbegeleider of collega;
- Zorg voor chronisch zieke kinderen;
- Alleen in een ruimte met een chronisch ziek kind;
- Chronisch ziek kind optillen zonder vooraf instructie/uitleg
- De telefoon opnemen/ bellen naar ouders tijdens de inwerkperiode.
- De telefoon opnemen/ bellen naar ouders na de inwerkperiode eerst onder begeleiding.
- Telefongesprekken dienen altijd teruggekoppeld te worden naar een vaste medewerker.
- Wel: zich houden aan de regels voor nieuwe medewerkers.
- Niet: beslissingen maken zonder overleg met een vaste medewerker.
- Stagiaires mogen niet werken buiten het geldende protocol.
- Wel: ontwikkelingsgericht activiteiten uitvoeren met een beperkt aantal kinderen.

Vrijwilligers

Er zijn op dit moment geen vrijwilligers in de VSO.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ pedagogisch coach

De taken van de pedagogisch beleidsmedewerker/ pedagogisch coach zijn beschreven in het document 'Ureninzet pedagogisch beleidsmedewerker/ pedagogisch coach'.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	12

Algemene punten

De beroepskracht kind ratio

Per 1 juli 2024 wordt voor de BSO het beroepskracht kind ratio berekend op locatieniveau.

De voorschoolse opvang valt onder de buitenschoolse opvang.

De beroepskracht kind ratio van de VSO wordt per locatie berekend. Op dit moment bestaat de VSO uit 1 groep. Er zijn altijd twee leerkrachten aanwezig. Het maximum aantal kinderen in de groep is 30. De leeftijd van de kinderen die worden opgevangen in de VSO is tussen 4 en 12 jaar.

Het beroepskracht kind ratio wordt berekend volgens de landelijke beroepskracht kind ratio tool. Dit is verder uitgewerkt in het personeelsbeleid.

Groepsgrootte en –samenstelling en omgang met vervanging

De VSO groep van kinderdagverblijf Zonnelicht heeft een vaste leerkracht tot 11 kinderen. Wanneer het aantal boven de 11 kinderen is, komt er een vaste 2^e leerkracht op de groep bij. Er zijn niet meer dan 23 kinderen in de groep. Er wordt niet afgeweken van het beroepskracht kind ratio.

Elke dag heeft een vaste samenstelling van kinderen in de groep. De leeftijd varieert tussen 4 en 12 jaar. Vaste invalkrachten kunnen ingezet worden vanuit kinderdagverblijf Zonnelicht.

Extra dagdelen

Afhankelijk van de bezetting op de groep is het mogelijk om incidenteel een extra dagdeel te reserveren. U kunt deze aanvragen bij de administratie (073 6126212 of info@zonnelicht.nl)

Wanneer kinderen de basisgroep of de basisgroepruimte verlaten

Kinderen verlaten de basisgroep wanneer zij naar het toilet gaan en wanneer zij alleen of in een klein groepje buiten gaan spelen op het speelplein van de BSO groepen Smaragd en Saturnus. Met toestemming van de ouders (deze mogelijkheid is er voor kinderen vanaf 7 jaar), mogen de kinderen zonder directe begeleiding van de leerkracht op het speelplein spelen. Wanneer kinderen geen toestemming hebben spelen zij buiten onder toezicht van de leerkracht.

De kinderen verlaten de basisgroepruimte wanneer zij met de hele groep onder begeleiding van de leerkracht buiten gaan spelen.

Vaste leerkrachten

Binnen Zonnelicht wordt een beleid gehanteerd waarbij er gestreefd wordt naar een maximum van drie verschillende leerkrachten per groep.

Er wordt veel waarde gehecht aan de vertrouwensband tussen de leerkracht en de kinderen.

Deze liefdevolle band is een van de belangrijkste voorwaarden voor een gezonde en optimale ontwikkeling van de kinderen op het kinderdagverblijf. Hierdoor zal een kind zich werkelijk gezien en gehoord voelen en welkom in de groep.

Omgang met vervanging

Een leerkracht wordt bij afwezigheid (verlof/ ziekte) vervangen door een leerkracht uit het team van Zonnelicht. In de planning wordt er rekening mee gehouden dat dit zoveel mogelijk dezelfde leerkracht is. Omdat de leerkracht al binnen Zonnelicht werkt (op een andere groep) heeft deze al een bekend gezicht voor de kinderen. Er zijn vaste invalmedewerkers die steeds zoveel als mogelijk op dezelfde groepen invallen. Invalmedewerkers worden ingewerkt zodat zij een vast gezicht voor de kinderen kunnen zijn.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	13

Alle leerkrachten krijgen training en coaching op het vlak van nabijheid geven aan de kinderen, waardoor de kinderen zich veilig voelen bij alle leerkrachten.

Calamiteiten, ondersteuning en achterwachtregeling

Bij calamiteiten kan de leerkracht ondersteuning vragen van een of meerdere medewerker(s) van kinderdagverblijf Zonnelicht. De leerkracht belt met de telefoon naar kinderdagverblijf Zonnelicht voor ondersteuning. De telefoon is opgeladen en bij aanvang van de ochtend legt de leerkracht de telefoon in het lokaal van de VSO groep.

De medewerker planning van Zonnelicht heeft het overzicht wie er op welk moment bij kan springen.

Afhankelijk van de situatie schakelt de medewerker planning een BHV'er of andere leerkracht in.

Elke dag is er een BHV'er aanwezig die calamiteiten kan coördineren.

Bij afwezigheid wordt de medewerker planning ondersteund door het management.

Accommodatie en speelmogelijkheden

De VSO groep bevindt zich in het lokaal van de BSO groep Smaragd van kinderdagverblijf Zonnelicht. Daar maakt de groep gebruik van een speelruimte om binnen te spelen en van het speelplein voor buitenspel. Wanneer er meer dan 15 kinderen zijn, dan wordt er tevens gebruik gemaakt van de groepsruimte van BSO Saturnus. Dit in verband met het aantal vierkante meters binnenspeelruimte per kind.

Binnenspeelruimte: de groepsruimte van BSO Smaragd heeft een oppervlakte van 55 m². De groepsruimte van BSO Saturnus heeft tevens een oppervlakte van 55 m². De buitenspeelruimte heeft een oppervlakte van 290 m².

Samenwerking met ouders

Het VSO groep gaat er uiteraard vanuit dat de ouders de belangrijkste opvoeders zijn; hun invloed op het kind zal altijd het grootst zijn. Zowel thuis als in de groep zal de veilige, liefdevolle en pedagogische sfeer moeten heersen waarin het tot optimale ontplooiing en zelfwerkzaamheid kan komen. Voor het kind is het heel belangrijk dat er één lijn wordt gevolgd door de volwassenen. Hierin kan de leerkracht een belangrijke rol spelen door middel van heldere informatie-uitwisseling naar ouders toe en eventueel het voeren van oudergesprekken.

Oudercommissie

De oudercommissie bestaat uit een vertegenwoordiging van ouders om drie keer per jaar te vergaderen over punten die geformuleerd zijn in de Wet kinderopvang. De oudercommissie dient tevens als klankbordgroep voor de dagelijkse gang van zaken binnen de VSO groep van kinderdagverblijf Zonnelicht. De oudercommissie heeft de volgende doelstelling.

- ★ Het vertegenwoordigen van de ouders
- ★ De belangen behartigen van de kinderen, ouders, medewerkers en de organisatie zien vanuit een holistische visie.
- ★ Adviseren ten aanzien van kwaliteit van de kinderopvang.

De oudercommissie heeft een reglement en een huishoudelijk reglement.

In het reglement staat wat de doelstelling, de samenstelling, de taken en bevoegdheden van de oudercommissie zijn. Ook staat hierin hoe overleg en facilitering vanuit het kinderdagverblijf is geregeld.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	14

Nieuwsbrief

De ouders worden door middel van de nieuwsbrief 'Lichtpuntje' op de hoogte gehouden van gebeurtenissen in de VSO groep van kinderdagverblijf Zonnelicht alsmede organisatorische wetenswaardigheden en zaken die binnen het bestuur besproken worden en welke de ouders moeten weten.

Kwaliteitsbewaking

Aan de hand van het Kwaliteit Management Systeem zijn alle leerkrachten bewust bezig met het reflecteren op kwaliteit en het bijstellen ervan wanneer dit nodig is. Leerkrachten signaleren wat er nodig is om kwaliteit te garanderen, communiceren dit naar elkaar en zetten dit om in de actie die ervoor nodig is. Het Kwaliteits Management Systeem is een vast agendapunt van het teamoverleg.

Gezondheid

Er wordt gezorgd voor frisse lucht in de ruimtes door aan het begin van de dag de ramen open te zetten.

Auteur	Autorisatie	Handboek	Versie	Revisie	Pagina
EvT	YK		2-10-25	2-10-26	15